

KATOLIK POLSKI

„KATOLIK POLSKI” wychodzi 6 razy w tygodniu
i kosztuje na miesiąc
3.— zł.

Redakcja i Administracja:
Katowice, ul. św. Stanisława 4.

TELEFON 1414.
P. K. O. Katowice 304.540.

ZA OGŁOSZENIA płaci się 15 groszy za wiersz
milimetry. Wiersz reklamowy 60 groszy.
Na pierwszej stronie 80 groszy.

Nr. 28

Katowice, sobota 2-go lutego 1929.

Rok V

Niemcy w Polsce przeciwko budżetowi

Warszawa. (PAT). Na czwartkowym posiedzeniu Seimu w dalszym ciągu rozpraw nad budżetem pierwszy zabrał głos poseł Spitzer (koło niemieckie). Mówca porusza zjawisko przerosu wpływów państwa na polu gospodarczym i uskarża się na zbyt szerokie kompetencje władz administracyjnych. Zapowiada przeto głosowanie za wszystkimi poprawkami, zmierzającymi do oszczędności w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych. Porusza dalej kwestję podatkową, żali się na przeciążenie ludności podatkami. Poruszając kwestję sądownictwa mówi o niezawisłości sądów i domaga się lenszego uposażenia dla sędziów. Wreszcie zaznacza, że całość polityki Rządu nie zadowalnia klubu niemieckiego. Do obecnego systemu klub mówcy nie ma zaufania i głosować będzie przeciwko budżetowi.

Poseł Chądzyński (NPR.) oświadcza, że klub jego zajmuje stanowisko rzeczowe do budżetu, co jednak nie wyklucza krytycznego stosunku do całości polityki Rządu.

Poseł Dąbski (stronnictwo chłopskie)

wygłasza wybitnie opozycyjną mowę, w której skarży się na brak kredytów dla drobnego rolnictwa, oraz występuje przeciwko nieprzedłożeniu kredytów dodatkowych. Mówca zapowiada, że klub jego głosować będzie za budżetem, a następnie zarzuca Rządowi brak programowości.

Poseł Bitner (Ch. D.), oświadczył, że klub Ch. D. głosować będzie za budżetem, jako koniecznością państwową.

Poseł Szczypiński (Fr. Rewoluc.), zarzuca opozycji, że w zapędzie przeciwko Rządowi nie umie się kierować względami za koniecznością państwową. Równowaga budżetu ma znaczenie nie tylko dla klas posiadających, ale naruszanie jej odbija się na przedewszystkiem na klasie robotniczej. Obecnemu Rządowi zarzuca jednak mówca, że zagaczenia płac urzędników i robotników nie usiłuje rozwiązać radykalnie, lecz posługuje się półśrodkami. Po przemówieniach innych mówców zakończono dyskusję generalną. Szczegółowa dyskusja rozpocznie się w piątek.

Ameryka — a odszkodowania.

Berlin. (PAT). „Berliner Tageblatt” donosi z Waszyngtonu, że rzeczoznawcy amerykańscy Morgan i Owen Yung odbyli z prezydentem Coolidge'em dwugodzinną konferencję w sprawie reparacyjnej. Dziennik uważa to za nowy dowód intensywnego zainteresowania się Ameryki sprawą konferencji rzeczoznawców. Morgan i Owen Young mają odjechać w piatek do Paryża na pokładzie „Akwitania”. Towarzyszy im cały sztab współpracowników, którzy w ostatnim czasie przeprowadzali intensywne przygotowania.

Korespondent „Berl. Tageblatt” podnosi niezwykle ostrożność, z jaką rząd amerykański traktuje sprawę reparacyjną, która to ostrożność miała wyrazić się nawet w tem, że wizyta Morgana i Younga w Białym Domu odby-

wała się całkowicie w ramach nieoficjalnych. Coolidge przyjął obu rzeczoznawców w swym mieszkaniu prywatnym. Prasa amerykańska, inspirowana z kół oficjalnych, podkreśla przy tej okazji — jak donosi „Berl. Tageblatt” — że stanowisko obecnego rządu Stanów Zjednoczonych w kwestjach reparacyjnych nie uległo żadnej zmianie. Korespondent przytacza raz jeszcze, że rząd Ameryki, ażeby uniknąć oficjalnego interesowania się sprawą konferencji, wyrzekł się zakładania sprzeciwu przeciwko powierzeniu przewodnictwa komisji Morganowi lub Youngowi. Oświadczenia półoficjalne mają podkreślać w tej sprawie, że sprawa wyboru przewodniczącego jest kwestią wewnętrzną komisji rzeczoznawców, a rządu amerykańskiego nie dotyczy wcale.

Atak Bawarii na Prusy.

Berlin. (PAT). „Berl. Tageblatt” podaje sensacyjne oświadczenie premiera bawarskiego dra Helda oraz bawarskiego ministra finansów, złożone na poufnej konferencji prasowej przedstawicieli bawarskich dzienników rządowych, o stosunku Bawarii do Prus. Zawiera ono niezwykle ostre oskarżenie, skierowane przeciwko rządowi pruskiemu.

Premier Held, omawiając stanowisko Prus wobec roszczeń bawarskich w sprawie przydziału dochodów z podatku od piwa, oraz w sprawie innych żądań odszkodowawczych rządu bawarskiego, oskarżał Prusy, że sabotują wykonanie traktatów państwowych, wysuwając ze swej strony żądania odszkodowawcze w wysokości

3½ miliardów marek z tytułu odcięcia od Prus pewnych terytoriów. W czasie narad berlińskich premier pruski stał na czele akcji, skierowanej przeciwko innemu krajom związkowym, uzurpując sobie prawo dyktatora i opiekuna całej Rzeszy. Rząd pruski wszelkimi sposobami stara się brutalnie i bezwzględnie o utrzymanie zwierzchnictwa Prus nad krajami związkowymi. Nie możemy — oświadczył premier Held — pracować nadal w ten sposób. Naszym wrogiem są Prusy.

Premiera Helda poparł również min. finansów Schmelchle. Ogłoszenie tych oświadczeń uważane jest, jak donosi „Berl. Tageblatt” w kołach rządowych bawarskich za naruszenie zaufania i prawdopodobnie pociągnie za sobą dalsze konsekwencje.

Umizgi Niemiec pod adresem Anglii.

Nastroje, które panują w ostatnich czasach wśród angielskich czynników rządowych, nie są bynajmniej dla Niemiec zbyt pomyślne i dogodne. Fakt ten uwiadamia się zarówno w całej obecnej polityce zagranicznej Anglii, jak i przedewszystkiem w tych sprawach, które najbardziej dotyczą Niemców. I tak zarówno w kwestji zniżenia odszkodowań wojennych, jak i przedterminowego zwolnienia Nadrenji, zajmują angielskie czynniki rządowe, stanowisko, które w dość silnej mierze przeciwstawia się żądaniom niemieckim, a popiera raczej zdanie tych, którzy żądają od Niemiec obszerniejszych gwarancji dla zabezpieczenia równowagi pokojowej.

Taka orientacja angielskich czynników rządowych, jest oczywiście dla Niemiec bardzo nieprzyjemna. Nie tak dawno są bowiem czasy, gdy Berlin — w okresie powojennym — znajdował w Londynie sympatycznego opiekuna, gdy angielskie sfery rządzące odnosiły się do wszelkich postulatów niemieckich z bardzo dużą życzliwością, propagując zdanie, iż należy zapomnieć o atmosferze wojennej i umożliwić Niemcom powrót do pokojowych, normalnych warunków. Wówczas też Anglia przeciwstawiała się w dość wydatny sposób zbyt dokładnemu wykonywaniu postanowień traktatu wersalskiego, niewygodnych dla Niemiec i umożliwiała Niemcom forsowanie ich postulatów. Zławsza w okresie, gdy ustalane były zasady polityki porozumienia z Niemcami, oraz, gdy wykreślano ramy współdziałania lokalnego, przyjaźni angielsko-niemieckiej kwitła i pod protektorem Londynu udawało się Niemcom uzyskać niejedną, korzystną dla nich decyzję.

Czasy jednak zmieniły się. Londyn rychło zatrzymał się na tej drodze i wrócił do dawniejszej linii politycznej, mniej już dla Niemiec dogodnej. Na odwrót ten wpłynęła zarówno zmiana wewnętrznych stosunków politycznych w Anglii, jak i przedewszystkiem należyta ocena nowo-powstającej sytuacji politycznej w świecie międzynarodowym. Niemcy, współpracujące z Rosją sowiecką, budujące razem z Moskwą nową potęgę militarną w Europie, budzić zaczęły wśród kół konserwatywnych, które objęły ster rządów w Anglii, liczne refleksje i zdania krytyczne i te wpłynęły na osłabienie dotychczasowej filogermanskiej tendencji.

A gdy wreszcie w lecie ubiegłego roku stworzone zostały podstawy dla anglo-francuskiego układu flotowego, który pociągnął za sobą silniejsze zbliżenie się Paryża i Londynu, front Anglii wobec Niemiec przestał być w pełni dla Niemiec korzystny.

Przez pewien czas Niemcy, dla których ta zmiana orientacji Anglii była dość dotkliwa, liczyli się z tem, iż nadchodzące wkrótce wybory przyniosą zmianę na stanowisku angielskich czynników rządowych i że wówczas dojdą do władzy grupy z pod znaku L. George'a i „partii pracy”, które dla

tendencji niemieckich są — jak wiadomo — bardziej życzliwe. W związku z tem, okazywać zaczęli Niemcy bardzo silne zainteresowanie dla angielskich przygotowań wyborczych i chętnie szukali kontaktu z osobistościami, wchodzącymi w skład dotychczasowego bloku opozycyjnego.

Obecnie jednak Niemcy rozszerzyli swą taktykę. Oprócz propagandy wśród kół opozycyjnych, zaczynają Niemcy w ostatnich czasach szukać również oparcia i wśród rządzących obecnie angielskich kół konserwatywnych. Czy wpłynął na to fakt, iż jeszcze obecny rząd angielski — przed wynikiem wyborów — uczestniczyć będzie w decydujących tegorocznych obradach nad sprawą odszkodowań i zwolnienia Nadrenji, czy też Niemcy doszły do przekonania, iż zbyt niebezpieczne, — przy władzy bowiem łatwo utrzymać może się także po wyborach dotychczasowy rząd konserwatywistów — trudno to rozstrzygnąć. Faktem jest jednak, iż dyplomacja i propaganda niemiecka rozwijają w ostatnich dniach na gruncie londyńskim bardzo żywą akcję, przyczem główne starania idą w kierunku urobienia opinii angielskich czynników, zbliżonych do obecnego rządu, dla interesów niemieckich.

I znowu tak jak dawniej, słyszeć można dziś w Londynie dość częste zdania, które z inspiracji niemieckiej głoszą o możliwości i o konieczności współpracy pomiędzy Anglią i Niemcami, oraz, które na tle tej współpracy malować usiłują niezwykle dodatnie korzyści dla Anglii. Znowu tak jak dawniej podkreślana jest decydująca rola, jaką Niemcy odegrać mogą, jako pośrednicy w złagodzeniu konfliktu rosyjsko-angielskiego. Słowem wre propaganda, starająca się najbardziej nęcać obietnicami wytworzyć korzystną atmosferę dla Niemiec i dla interesów niemieckich.

Echa tej wzmożonej ostatnio działalności Niemiec uwiadamiają się również i w parlamencie angielskim, gdzie z inicjatywy i z inspiracji niemieckiej tworzy się obecnie specjalna grupa angielsko-niemiecka, mająca na wzór grupy angielsko-francuskiej, pracować nad zbliżeniem Anglii i Niemiec.

Tak zatem zaczynają Niemcy coraz silniej kokietować angielskie czynniki rządowe i szukać na rozmaitych drogach silniejszego oparcia dla siebie. Czy jednak ta gra niemiecka potrafi sobie istotnie zjednać powodzenie, czy będzie umiała przełamać obecne zasady polityki angielskiej, idącej — jeśli chodzi o front niemiecki — w jednym rzędzie z polityką Francji? — oto zagadnienie, którego rozwiązanie mieć może wśród obecnej konstelacji politycznej w Europie znaczenie bardzo poważne.

Również i dla Polski są to sprawy nader ważne. Od chwili bowiem, gdy słabnąć zaczęły filogermanskie tendencje wśród angielskich czynników rza-

dowych, zauważyć dawało się równocześnie w Londynie bardziej życzliwe, — niż dotąd — stanowisko Anglii wobec interesów polskich. Wszelkie zatem nowe zmiany mogłyby łatwo przynieść szkodę interesom polskim. I dlatego też dyplomacja polska winna obecną grę Niemiec na terenie londyńskim obserwować z żywą uwagą.

Przegląd polityczny

Obrady księży biskupów.

W dniach 21 do 23 stycznia b. r. przybyli do Warszawy księża arcybiskupi i kilku księży biskupów na narady w sprawach kościelnych. Narady te obejmowały między innemi sprawę zasilenia duszpasterstwa polskiego w różnych krajach Europy i Ameryki, gdzie tak emigranci polscy, jak i miejscowe władze kościelne o pomoc duszpasterską proszą.

Ważną też część narad stanowiły coraz silniejsze ataki na Kościół, wywołane przez czynniki radykalne i ich prasę. Doszło już do tego, że pewne stronnictwa polityczne roszczą sobie prawo do targania się na Kościół, na prawdy Wiary i na katolickie urzędy, a odmawiają przedstawicielom Kościoła uprawnienia do obrony.

Ataki te wraz z powtarzającymi się, wrogimi Kościołowi, wnioskami na terenie sejmowym ujawniają już zapoczątkowanie otwartej walki z Kościołem katolickim w Polsce. Do walki tej stanie Kościół w Polsce przygotowany, a ufając pomocy Bożej, stanie w poczuciu zwycięstwa.

Za szkody atoli moralne, za wywołanie zamieszania w kraju i za podważenie autorytetu publicznego odpowiedzialni będą ci, którzy walkę tę religijną tak niesumienne wywołują.

Ustąpienie ks. Janusza Radziwiłła.

Żywioły zachowawcze w Polsce do niedawna nie odgrywały w życiu politycznym żadnej roli. Główną tego przyczyną było, że konserwatyści poszczególnych dzielnic odmiennie zapatrywali się na bieżące zagadnienia polityczne i nie stanowili żadnej organizacji. Dopiero po przewrocie majowym doszło do porozumienia pomiędzy konserwatystami Małopolski, b. kongresówki, Litwy i Wielkopolski. Utworzono tak zwany komitet konserwatystów Polski. Na czele komitetu stanął ks. Janusz Radziwiłł, który podczas okupacji niemieckiej był ministrem spraw zagranicznych ówczesnego rządu polskiego. Komitet zachowawczy stanął na stanowisku popierania rządu marszałka Piłsudskiego, czego wyrazem

było powołanie dwóch konserwatystów jako ministrów. W czasie wyborów konserwatyści wstąpili do bloku rządowego.

Dopiero niedawno jeden z tych ministrów, p. Meysztowicz, ustąpił. Obecnie zgłosił rezygnację z prezesury komitetu ks. Janusz Radziwiłł. O przyczynach jego ustąpienia narazie nic bliższego nie wiadomo, gdyż ks. Radziwiłł bawi w Rzymie z powodu zgonu swej matki. Możliwe, że ustąpienie jego stoi w związku z dymisją p. Meysztowicza i zarysowującym się różnicami pomiędzy rządem a konserwatystami.

Polacy na Łotwie.

Donoszą z Libawy, że w dniu 28 stycznia zakończyły się tam wybory do rady

miejskiej. Trwały one 26 i 27 stycznia. W wyniku wyborów do rady miejskiej wybrany został po raz pierwszy 1 Polak. Dotychczas Polacy libawscy nie mieli swego przedstawiciela w radzie miejskiej.

Pęd niemiecki na Wschód.

Agrarjusze niemieccy urządzili w Berlinie doroczny zjazd, znany jako „Zielony tydzień”. Przy tej sposobności odbyły się olbrzymie zebrania — jedno w cyrku, drugie w wielkim teatrze. Na zebraniach tych — jak to pokrótce donosiliśmy — wygłosili referaty były minister Schiele, poseł do parlamentu Hepp, oraz przedstawiciel rolników Prus Wschodnich, Struevy. P. Hepp zaatakował rząd Rzeszy, który, zdaniem jego, oficjalnie odrzucił

wprawdzie Locarno wschodnie, ale przez sposób prowadzenia rokowań handlowych z Polską, otwiera drogę do najgorszego właśnie Locarna wschodniego. Jako przedstawiciel Niemiec zachodnich — oświadczył u. Hepp — czuję się obowiązany donieść, iż losy wschodu niemieckiego są decydujące dla losu całego narodu. Troska kół rolniczych musi wzrastać, gdyż widzą one zabiegi pewnych kół przemysłowych i gdy widzą zasadnicze ustosunkowanie się pewnych czynników w gabinecie Rzeszy w tej sprawie. Całe rolnictwo niemieckie — oświadcza pan Hepp — jest jednomyślnie w swym stanowisku obrony, przeciwstawiając się zamiarom Polski. Przedstawiciel Prus Wschodnich, właściciel ziemski Struevy, oświadczył, że przemawia w imieniu „wyspy wschodnio-pruskiej”. Zgromadziłszy się tu — mówił p. Struevy, nie poto aby święcić uroczystość, lecz szukać rady i zwierzyć się z niedoli, która nas neka. Bieda państwu — wołał p. Struevy, które nie chroni tej części ludności, stanowiącej główną część całej ludności państwa.

Następnie obszerny referat wygłosił były minister rolnictwa Schiele, który poruszył również zagadnienia polityczne a także sprawę polityki zagranicznej Niemiec, oświadcza, że polityka Locarna nie przyniosła żadnych korzyści i że obecnie Niemcy znajdują się w okresie, który można nazwać punktem zwrotnym ich polityki zagranicznej. P. Schiele zakończył swe przemówienie oświadczeniem, że konieczny jest wielki program wschodni, program pochodu pracy na wschód.

Spisek wojskowy na Litwie.

Wielkie wrażenie wywołała wiadomość o dymisji pułkownika Plechawiczusa, szefa litewskiego sztabu generalnego. Oficjalnie nazywa się, że dymisja nastąpiła z powodu choroby. Ale to tylko pozor. W gruncie rzeczy chodzi o to, że niedawno aresztowano trzech oficerów sztabu generalnego pod zarzutem organizowania w armii spisku przeciwko rządowi. Spisek był już tak daleko posunięty, że lada chwila miał wybuchnąć. Rozpocząć go miał garnizon w Kłajpedzie. Szef sztabu generalnego cieszy się wielką popularnością w armii i nie jest wykluczone, że wiedział o przygotowaniach. Potwierdza to także fakt, że po aresztowaniu zgłosił wobec rządu solidarność z aresztowanymi, dlatego musiał ustąpić.

Tron dyktatury, na którym zasiadł Woldemaras, zaczyna się chwiać, a ci, którzy mu objęcie jej umożliwili, to jest wojsko, opuszcza go!

Rozpowszechniajcie naszą gazetę

Grypa

znów się pojawiła.
Należy mieć się na baczności i przy pierwszym objawie przeciwdziałać. Najwerniejszym sprzymierzeńcem są prawdziwe

tabletki Aspirin.

Oddawna znane te tabletki usuwają i łagodzą bóle głowy, przeziębienia, a przez ożywienie krwioobiegu uniemożliwiają wystąpienie grypy, a tem samem i gorączki.

Należy zawsze żądać tabletek Aspirin w oryginalnem opakowaniu z czerwoną banderolą i zarejestrowanym znakiem „Bayer”.

Sprzedaj w aptekach

ALEKSANDER KORNEŁ DOBROWOLSKI.

POŚCIG.

POWIEŚĆ SENSACYJNA.

23) —o— (Ciąg dalszy).

X.

Lejczak, obserwując wejście do hotelu Angielskiego z za okna małej kawiarenki, znajdującej się prawie naprzeciw, widział, że Czerwiński po upływie godziny nieoczekiwanie wrócił do hotelu. Wybiegł więc natychmiast z kawiarni i wpadł do hotelu. Przebiegłszy korytarz, znalazł się wnet pod drzwiami numeru 16-go i począł pukać, czego jednak Froncz, będący właśnie w drugim pokoju, nie mógł słyszeć. Ponieważ jednak tuż za Lejczakiem nadszedł Czerwiński, który zaczął otwierać drzwi swego pokoju, więc agent, w obawie przed zdradzeniem swej obecności, zmuszony był ukryć się we framudze. Ponieważ ruch na korytarzu był ustawiczny, Lejczak uważał za wskazane opuścić framugę i, żeby nie zwracać na siebie uwagi, wyjść na ulicę.

Z bramy przeciwległego domu patrzył pilnie w okna hotelowe, chcąc orientować się wedle światła w oknach. W części budynku, w której były położone pokoje 16-ty i 17-ty, zaciemniło się naraz okno.

— To u Froncza — pomyślał Lejczak.

Czekał teraz niecierpliwie, nie mając pojęcia, co ma czynić. Obawiał się, że gdyby wszedł do pokoju Froncza, mógłby popsuć sprawę, tem więcej, że nie wiedział, jak się właściwie ułożyła sytuacja.

— Chyba Froncz da sobie radę — myślał w zderzeniu nerwowym. — Pewnie posłyszał chrzęst klucza i cofnął się w porę.

Z drugiej strony czuł, że fałszywy Czerwiński zdolny jest do wszystkiego. Już sam wygląd draba

wskazywał na to, że nie wahałby się ani chwili, gdyby mu przyszło usuwać przeszkody siłą. Lejczak gorączkowo wyteżał wzrok, starając się zapanować nad nerwowym niepokojem.

Z bramy hotelu wychodzi służący i, stanawszy na środku ulicy, gwizdże. To umówiony sygnał dla dożkarzy samochodowych, mających stanowisko na rogu ulicy.

Taksówka podejżdża, a służący wchodzi do hotelu. Za niedługą chwilę wynosi walizy i wstawia do wozu. Na progu zjawia się Czerwiński.

Nie czekając już dłużej, Lejczak pobiegł szybko ku stojącemu o kilkadziesiąt kroków dorożkom samochodowym.

— Widzi pan te dorożki przed hotelem? Proszę jechać za nią zaraz, jak tylko ruszy. Tylko niech mi pan nie straci jej z oczu!

Zawarczał motor i Lejczak, pochylony ku przodowi, wlepił oczy w numer wozu, do którego właśnie wsiadał Czerwiński. Smuga dymu przesłoniła oświetlone cyfry, które zaczęły się oddalać. Równocześnie i taksówka, w której siedział Lejczak, ruszyła z warkotem i gryzącym zapachem spalonej benzyny.

Zaczęła się gonitwa z przeszkodami. Lejczak przesiadł się na miejsce obok kierowcy, żeby nie stracić z oczu pomykającego przodem wozu. Na placu Saskim musieli zwolnić, bo jakaś głuchawa kobieta przechodziła właśnie przez jezdnię. W ulicy Królewskiej zato przyspieszyli i tuż przed skretem na Marszałkowską zbliżyli się do ściganego wozu na jakie dwadzieścia metrów. Cóż, kiedy w ostatniej chwili policjant, kierujący ruchem, zatrzymał taksówkę Lejczaka, przepuściwszy dwie sekundy przedtem wóz Czerwińskiego. Pół minuty trwało przechodzenie pieszych, lecz wystarczyło, by pierwszy samochód zniknął bez śladu.

Lejczak aż drżał z niecierpliwości. Na pustej przestrzeni można było szybciej jechać aż do wylotu ulicy

Złotej, gdzie jednak skręcający tramwaj znowu zatrzymał szereg pojazdów.

Lejczak wypatrywał pilnie numeru wozu z Czerwińskim, lecz nie mógł go znaleźć. Już zwątpił wogóle, czy wpadnie na ślad Czerwińskiego i gdy przecinali ulicę Chmielną na chybił trafił zaczął skręcić na dworzec kolejowy.

Przed drewnianym budynkiem dworca spostrzegł nagle szukany numer. Wóz ruszał właśnie, zostawiając pasażera, ale Lejczak nie miał żadnej wątpliwości, że to był ten ścigany.

Rzucił kierowcy banknot i, nie czekając na wydanie reszty, przeskoczył w dwu susach kilkanaście stopni i wpadł do hali dworcowej. Powiódł szybko oczyma dokoła i odetchnął z ulgą, spostrzegłszy przy jednym z okienek kasy wyniosłą postać Czerwińskiego.

Nie namyślając się ani sekundy, poszedł do okienka ustawiając się tuż za Czerwińskim, który właśnie odbierał wydany mu przez kasjera bilet. Lejczak wyteżył wzrok, chcąc odczytać na bilecie nazwę stacji, ale mimo najlepszych chęci nie mógł tego dokazać, gdyż Czerwiński spojrzawszy nań podejrziwie i natychmiast porwał bilet, poczem śpiesznie odszedł od okienka.

Lejczak był zdecydowany nie spuszczać Czerwińskiego z oka, wobec czego w konsekwencji musiał z nim teraz pojechać. Dokąd, nie wiedział i nie chciał pytać urzędnika przy okienku. Postanowił więc podstępem zdobyć pożądaną wiadomość. Odezwał się zatem szybko do kasjera:

— On się nie spóźni, bo już ma bilet, ale ja zdaje się nie zdążyć.

— Pan także do Gdańska?

— Tak.

— Ma pan jeszcze pięć minut czasu; którą klasą?

— Drugą — odrzekł Lejczak, który pamiętał zieloną barwę biletu Czerwińskiego.

(Ciąg dalszy nastąpi).

Ostatnie telegramy

Premier składa życzenia prez. Mościckiemu.

Warszawa. (Pat.) Prezes rady ministrów, prof. dr. Bartel wyjechał w dniu 31 stycznia wieczorem do Zakopanego w celu odwiedzenia bawiącego tam na wypoczynku Pana Prezydenta Rzeczypospolitej i złożenia Mu dnia 1 lutego imieniem Rządu życzeń imienninowych. Powrót premiera nastąpi w niedzielę dnia 3 lutego.

Wykrycie przemytników komunistycznych.

Warszawa. (AW.) Dzienniki donoszą z Katowic, że władze graniczne Województwa Śląskiego wpadły na trop szajki ukraińskiej, która szmuglowała do Polski wyrotowców ukraińskich i bibule komunistyczne. Ukraińcy ci byli w państwowej służbie czeskiej.

Dyskusja nad odszkodowaniem.

Berlin. (Pat.) We czwartek odbyło się drugie z kolei posiedzenie komisji spraw zagr. parlamentu, poświęcone dyskusji nad sytuacją polityki zagranicznej, a w szczególności nad sprawą nadchodzących rokowań reparacyjnych. W posiedzeniu komisji wziął udział min. Stresemann, min. finansów Hilferding i min. gospodarki Curtius. Obrady komisji rozpoczął długi referat min. Hilferdinga, poczem przeprowadzona została obszerna dyskusja. Rezolucji komisja żadnej nie powzięła.

Pretensje centrowców.

Berlin. (Pat.) Kanclerz Müller prowadził we czwartek w dalszym ciągu pertraktacje w sprawie rekonstrukcji gabinetu. Dzienniki południowe przyniosły wiadomość, że centrum swoje zadanie co do uzyskania natychmiast trzech miejsc w gabinecie, stawia jako nieodzowny warunek.

Po pożarze domu towarowego.

Berlin. (Pat.) Pożar, który wybuchł w domu towarowym Hermanna Titza przy ul. Szosowej w Berlinie jest jednym z największych pożarów z całej serii katastrof ogólnych, które nawidziły w roku bieżącym Berlin. Cały dom towarowy Tietza spłonął doszczętnie. Pożar przybrał tak wielkie rozmiary, że wskutek gorąca strażacy nie mogli zbliżyć się do płonącego gmachu, a drabiny okute żelazem wyginały się od gorąca. W sąsiednich domach popękały okna, a jeden z domów pobliskich policja musiała opróżnić, gdyż ściany tego domu popękały i zarysowały się. Akcje ratunkowe w pewnym momencie utrudnił pochód demonstracyjny komunistów, maszerujących z czerwonymi sztandarami przez ulicę, na której płonął pożar. Uczestnicy pochodu stawiali opór urzędnikom policyjnym, którzy pochodu nie chcieli przepuścić obok pożaru. 12 oddziałów straży pożarnej czynnych było przez całą noc. Straty, wyrządzone przez pożar, wynoszą kilka milionów marek.

Niemcy mają płacić przez 60 lat.

New York. (Tel. wł.) „New York Times” donosi z Londynu, że państwa dawnej koalicji porozumiały się już między sobą w sprawie reformy odszkodowań. Według tego porozumienia reforma, ta musi przewidywać spłatę odszkodowań przez tyle lat, jak długo państwa koalicyjne spłacać będą Ameryce swoje długi, to jest 60 lat.

Poincare o sprawie alzackiej.

Paryż. (Pat.) Na posiedzeniu Izby Poincare, przemawiając dalej w sprawie Alzacji, oświadczył, że Francja niezwłocznie po zakończeniu wojny zajęła się specjalnie urzędnikami Alzacji, którzy otrzymali własny statut i są obecnie lepiej uposażeni, niż ich koledzy wewnątrz kraju. Poza tem liczba ich ciągle wzrasta. Francja opłacała ich z własnych funduszy wówczas, gdy spłaty te obowiązywały wykonywać Niemcy. Francja — mówił premier — uczyniła dla Alzacji wszystko, co było możliwe. Zdaniem Poincarego — powodów ruchu autonomistycznego doszukiwać się trzeba w akcji niezadowolonej mniejszości.

Spisek wojskowy na Litwie.

Wilno. (PAT.) Rozeszły się tutaj pogłoski, jakoby płk. Plechawiczus na czele grupy, złożonej z 23 oficerów, wkroczył do prezydium rady ministrów w Kownie i starał się nakłonić Woldemarasa do podania się do dymisji. Rezultatem tego kroku miało być aresztowanie Plechawiczusa i towarzyszących mu oficerów.

Londyn. (PAT.) Według doniesień „Daily Mail” z Kowna, Woldemaras miał wpaść na trop spisku, wymierzonego przeciwko jego rządowi. Z tego też powodu zarządził on natychmiast aresztowanie Plechawiczusa oraz 9-ciu

wyższych oficerów. Według dalszych informacji tego pisma w spisek ma być włączony również prezydent republiki Smetona. Sądzą, że Smetona będzie zmuszony do ustąpienia.

Kowno. (PAT.) Agencja „Elta” zaprzecza stanowczo wiadomościom, rozpowszechnianym za granicą, o spisku, który jakoby powstał na Litwie przeciw Woldemarasowi i w którym byłby zamieszany płk. Plechawiczus. Agencja stwierdza, że płk. Plechawiczus, poważnie chory, podał się do dymisji i dymisja jego z tego powodu została przyjęta.

Trocki tulacz.

Berlin. (PAT.) Agencja „Telegraphen Union” donosi z Moskwy, że Trocki odjechał z Moskwy wśród nadzwyczajnych środków ostrożności. Trocki miał otrzymać od ambasadora tureckiego w Moskwie wizę wjazdową do Turcji na 6 miesięcy. Rząd turecki na prośbę Moskwy przyrzekł otoczyć Trockiego specjalną opieką policyjną ze względu na grożące mu zamachy ze strony emigrantów. Trocki nie ma zamiaru zatrzymać się na dłużej w Turcji, lecz chce bezpośrednio stamtąd udać się do Niemiec, gdzie ma zamiar osiedlić się w pobliżu Berlina.

W tej samej depeszy „Telegraphen Union” donosi, że rząd Rzeszy nie będzie stawiał żadnych trudności Trockiemu w sprawie przyjazdu do Niemiec, o ile zgodzi się on żyć w Niemczech jako zwykły cudzoziemiec i przestrzegać prawa niemieckiego. Jednocześnie jednak „Telegraphen Union” podaje notatkę, pochodzącą z kół urzędowych i oświadczającą, że rząd Rzeszy bynajmniej nie zajmował się jeszcze sprawą ewentualnego pozwolenia na wjazd Trockiego i że nie wiadomo, jak w razie zgłoszenia się Trockiego z prośbą o wjazd, rząd Rzeszy się zachowa.

Wykryty spisek w Hiszpanii.

Paryż. (Tel. wł.) Dawniejszy przywódca konserwatystów hiszpańskich, Jose Sanchez Guera, żyjący na wygnaniu we Francji, został — jak donoszą z Madrytu — aresztowany wraz z synem, gdy pod fałszywym nazwiskiem przybył do Valencji na okręcie francuskim i usiłował zbuntować tamtejszy garnizon. Władze hiszpańskie zaprowadziły nadzwyczaj surową kontrolę nad granicą francuską. Jak się

okazuje, spisek ostatni kierowany był przez emigrantów hiszpańskich, przebywających we Francji. Na czele spisku stał podobno dawniejszy minister wojny, Agnirilla, którego miano w Madrycie aresztować.

Według ostatecznych doniesień, w Cindad Real sąd wojenny skazał na śmierć trzech oficerów, którzy brali udział w spisku. Zatwierdzenie wyroku przez króla jeszcze nie nadeszło.

Habibullah osaczony.

Wiedeń. (PAT.) Z Moskwy donoszą dzienniki: Tutejsze poselstwo afgańskie komunikuje, że wojska Habibullaha zostały osaczone przez wojska, wierne Amanullahowi. Należy wobec tego oczekiwać powrotu Amanullaha do Kabulu.

Londyn. (A. W.) Chamberlain

oświadczył w Izbie gmin, że rząd angielski nie ma zamiaru mieszać się do spraw wewnętrznych Afganistanu, pragnie atoli widzieć tam silny rząd centralny i gotów jest zadokumentować swą sympatię dla rządu afgańskiego przez udzielenie mu pomocy przy budowie państwa.

Nieszczęsne miasto.

Wiedeń. (Pat.) Dzienniki donoszą z Aten: Olbrzymi pożar wybuchł w składzie drzewa w Koryncie. Drzewo to przeznaczone było na odbudowę zniszczonych w czasie ostatniego trzęsienia ziemi miasta. Silny orkan sprawił, że ogień ogarnął całe miasto, które zupełnie spłonęło. Wszystkie baraki z drzewa, oraz namioty, ustawione dla bezrobotnych strawnie zostały przez ogień. Mieszkańcy okolicznych wsi pośpieszyli z pomocą pogorzelcom. Pomoc ta okazała się jednak bezskuteczna. Szkody wyrządzone przez pożar są olbrzymie. Jak wiadomo — Korynt został niemal doszczętnie zniszczony w roku zeszłym przez trzęsienie ziemi. Obecnie ogień strawił resztę części miasta.

Dolary dla Austrii.

Wiedeń. (Pat.) Według informacji, nadeszłych tu z Nowego Jorku, senat Stanów Zjednoczonych ratyfikował bez dyskusji układ z Austrią, dotyczący długów. Ratyfikacja ta umożliwi rozpoczęcie starań przez Austrię o zaciągnięcie pożyczki w wysokości 100 milionów dolarów.

Strajk w Hiszpanii.

Paryż. (Tel. wł.) Według doniesień z Madrytu w kilku miastach, jak w Bilbao, Granadzie, Kordowie wybuchł strajk generalny.

Skutki zderzenia pociągów.

Paryż. (Pat.) Okazuje się, że w czasie zderzenia w tunelu dwóch pociągów podmiejskich, nikt z pasażerów nie zginął. Jest tylko 28 osób rannych, w czem 6 ciężko.

Sprawy towarzysztw.

Różdzeń-Szopenice. Zebranie tow. śpiewu „Wyspiański” odbędzie się w sobotę, dnia 2 lutego b. r. po południu o godz. 2 w browarze. Zarząd uprasza o liczne i punktualne przybycie. Przypomina się równocześnie, iż lekcje śpiewu odbywają się znowu regularnie każdy wtorek i czwartek o godz. 7.30 wiecz. w gimnazjum.

Zebranie byłych jeńców wojennych i cywilnych. W sobotę (święto), dnia 2 lutego b. r. odbędą się zebrania Związku byłych jeńców wojennych i cywilnych w następujących gminach:

W Siemianowicach o godz. 3 po południu w „Oberży Hutniczej”.

W Nowej Wsi o godz. 2.30 po południu u Spungowej.

W Rudzie o godz. 2 po południu u Kurzawy, ul. Janasa.

W niedzielę, dnia 3 lutego odbędą się następujące zebrania Związku byłych jeńców wojennych i cywilnych:

W Król. Hucie o godz. 3 po południu „Dom Ludowy”.

W Różdzeniu o godz. 3 po południu u Smykały.

W Katowicach o godz. 1 po południu na sali „Tivoli” posiedzenie wydziału filijnego, zaś o godz. 2 po południu zebranie miesięczne.

Król. Huta. Walne zebranie chóru kościelnego św. Cecylii przy parafii św. Józefa odbędzie się dnia 2 lutego b. r. o godz. 5 w lokalu p. Szwadźby naprzeciw kościoła. Zarząd uprasza o liczne przybycie członków oraz zaproszonych gości.

Konferencja murarzy górniczych Z. Z. P. w Królewskiej Hucie odbędzie się w sobotę (w święto M. B. G.), dnia 2 lutego o godzinie 2 po południu na salce Związku Metalowców, ul. Marszałka Piłsudskiego 3. Załogi murarskie winny wysłać 1—2 delegatów z poszczególnych kopalń, położonych w powiatach świętochłowickim i tarnogórskim. Kwitarzusz związkowy służy jako legitymacja wstępu na zebranie. Zw. Pracowników Budowl. Z. Z. P.

Terminarz walnych zebrań Z. O. K. Z.: Czuchów 2 lutego, godz. 15 u Pluty.

Bojszowy 2 lutego, godz. 16 u Piekarsza.

Brzeczkwice-Słupna 2 lutego, godz. 15 u Kawy.

Czyżowice 3 lutego, godz. 15, szkoła.

Baranowice 3 lutego, godz. 14, szkoła.

Książenice 3 lutego, godz. 15, szkoła klasa I.

Dzieńkowice 3 lutego, godz. 14, lokal p. Chmiela

Borowa-Wieś 3 lutego, godz. 16, lokal p. Marcola.

Stara Kuźnia 3 lutego, godz. 17.

Ochojec (Pszczyna) 3 lutego, godz. 16, szkoła

Kamionka 3 lutego, godz. 17.30 u Tabora.

Kosztowy 3 lutego, godz. 15 u Planetorza.

Szarlej. Tow. gmin. „Sokół” urządza w niedzielę, dnia 3 lutego b. r. o godz. 15 (3) po południu swe zebranie miesięczne w lokalu drh. Głombicy (ul. Piekarska 32). Z powodu ważnych spraw obecność wszystkich członków konieczna. Goście mile widziani. Czołem! Zarząd.

Żary. Towarzystwo gimn. „Sokół” w Żarach urządza walne zebranie dnia 2 lutego o godz. 15.30 na sali „Hotel pod Pocztą”.

Teatr Polski w Katowicach

Repertuar.

Sobota, dnia 2 lutego „Trubadur” o godz. 3.30 po południu.

Sobota, dnia 2 lutego „Jej Tancerz” o godz. 7.30 wieczór.

6 2 1 0 R.

Dumny ojciec: „Ten, kto ożeni się z moją córką, otrzyma nagrodę”.

Konkurent: „Czy mógłbym zobaczyć tę... nagrodę?”

Ceny targowe w Katowicach.

z dnia 31 stycznia 1929 r.

Masło wiejskie za 1 funt	3.60—3.90
Masło mleczarniane za 1 funt	4.00—4.20
Jaja sztuka	0.20—0.30

Mięso.

Wieprzowina za 1 funt	1.40—1.60
Wieprzowina bez dokładki (kotlety)	2.00—2.20
Wołowina	1.40—1.60
Cielęcina	1.30—1.60
Cielęcina bez kości	2.40
Skopowina	1.30—1.80
Okrasa świeża	1.60—1.80
Okrasa wędzona	1.80—2.00
Łój	1.40

Jarzyny.

Kapusta biała za 1 funt	0.20—0.25
Kapusta modra za 1 funt	0.25—0.35
Marchew za 1 funt	0.15—0.25
Cebula za 1 funt	0.20—0.30
Kalafiory sztuka	2.50—3.00
Kartofle za centnar (50 kg.)	6.50
Kartofle 12 funtów	1.00

Owoce.

Jabłka doborowe za 1 funt	1.50—1.80
Jabłka do gotowania za 1 funt	0.40—0.70
Śliwki doborowe za 1 funt	1.40
Śliwki II gatunek za 1 funt	1.00—1.10
Grzyby prawdziwe za 1 funt	12.00—15.00
Cytryny sztuka	0.12½—0.15

Drób.

Golebie	1.50—2.00
Golebięta	1.50
Kury	5.00—8.00
Kurczęta	4.50—5.00
Kaczki	7.00—9.00
Gęsi	12.00—22.00
Indyki	17.00—26.00

Dowóz średni, szczególnie drobiu.

Program radiowy.

Zmiana fali radiostacji krakowskiej.

Z dniem 31 stycznia bieżącego roku stacja krakowska przechodzi na nową falę 314. Odbiorniki krystalikowe należy dostroić do nowej fali przez zmniejszenie uzwojenia cewki o 40 proc. W czwartkowej audycji zajęć mogą być częściowe przerwy z powodu ukończenia przeróbki. Normalna praca będzie w każdym razie rozpoczęta w piątek. Dyrekcja radiostacji prosi radiosłuchaczy o podanie swoich spostrzeżeń co do odbioru stacji krakowskiej na nowej fali.

Sobota, 2 lutego 1929 r.

Katowice, fala 416: 10.15 Nabożeństwo z kościoła N. M. P. — 11.56 Sygnał czasu, hejnał — 12.10 Koncert z Warszawy. — 14.00 Odczyt religijny. — 14.20 Odczyt rolniczy. — 16.00 Nauka czytania nut. — 18.00 Transmisja z Warszawy. — 19.00 Rozmaitości. — 19.20 Odczyt. — 19.45 Komunikat turystyczny. — 20.00 Pamięci Chopina (odczyt). — 20.30 Koncert z Warszawy. — 22.30 Muzyka. Warszawa, fala 1415.1: 10.15 Nabożeństwo z katedry Poznańskiej. — 12.10 Koncert. — 14.00 Program dla rolników. — 15.15 Transmisja z wystawy szkolnej. — 16.00 Odczyt o ochronie przyrody. — 16.25 Z przeżyć narodu (odczyt). — 17.00 Transmisja nabożeństwa z Wilna. — 19.00 Program dla dzieci. — 19.20 Radjokronika. — 20.30 Muzyka. — 22.30 Muzyka taneczna. Kraków, fala 314: 10.15 Nabożeństwo z katedry poznańskiej. — 11.56 Sygnał czasu, hejnał. — 14.00 Program dla rolników. — 14.20 Odczyt o rybactwie. — 14.40 Odczyt o koniu. — 17.00 Nabożeństwo z Wilna. — 18.00 Transmisja z Warszawy. —

19.00 Rozmaitości. — 20.05 Polityka. — 20.30 Transmisja z Warszawy. Poznań, fala 342.9: 10.15 Transmisja nabożeństwa z katedry. — 12.00 Sygnał czasu. — 12.10 Koncert z Warszawy. — 17.15 Słuchowisko dla harcerzy. — 18.00 Odczyt. — 19.25 Utwory na skrzypcach. — 19.50 Kącik dla pań. — 20.30 Muzyka z Warszawy. — 22.30 Radjokabaret. — 24.00 Koncert. Wrocław, fala 321.2: Gliwice, fala 326.4: 16.20 Radjokoncert. — 17.50 Przegląd filmowy. — 19.05 Stenografia. — 19.35 Nowela: Lessing w Wrocławiu. — 20.00 Transmisja z Berlina. — 22.30 Muzyka taneczna z Berlina. Berlin, fala 475.4: 15.30 Pogadanka medyczna. — 17.30 Melodie operetkowe. — 18.30 Odczyt: Goethe i Eckermann. — 19.30 Odczyt o lotnictwie. — 22.30 Koncert. Wiedeń, fala 217.2: 11.00 Poranek muzyczny. — 16.00 Koncert. — 18.10 Aktualia. — 20.10 Noc wenecka — operetka w trzech aktach.

Niedziela, 3 lutego 1929 r.

Katowice, fala 416: 10.15 Nabożeństwo z klasztoru OO. Franciszkanów w Panewniku. — 11.56 Sygnał czasu, hejnał. — 12.15 Radjokoncert. — 14.00 Odczyt religijny p. t. „O Bóstwie Chrystusa Pana”. — 14.20 Odczyt rolniczy p. t. „Ochrona roślin w Polsce”. — 14.40 Odczyt rolniczy z Warszawy. — 15.15 Koncert z Warszawy. — 17.30 Pogadanka ogrodnicza. — 17.55 Odczyt z Krakowa p. t. „Rok 1863”. — 19.00 Rozmaitości. — 19.20 Odczyt z Warszawy: Aleksandria. — 20.00 Odczyt p. t. „Polak w służbie morskiej”. — 20.30 Koncert z Krakowa. — 22.00 „PAT” i komunikaty z Warszawy. — 22.30 Muzyka. Warszawa, fala 1415.1: 9.30 Nabożeństwo z katedry wileńskiej. — 10.15 Nabożeństwo z katedry Poznańskiej. — 12.10 Koncert. — 14.00 Odczyt

rolnicze. — 15.15 Koncert. — 17.30 Odczyt szkolny. — 18.20 Koncert. — 19.00 Rozmaitości. — 19.20 Odczyt: Aleksandria. — 20.30 Literatura. — 22.30 Muzyka. Kraków, fala 314: 10.15 Nabożeństwo z Poznania. — 11.56 Sygnał czasu, hejnał. — 12.10 Koncert z Warszawy. — 14.00 Program rolniczy. — 15.15 Koncert. — 20.00 Hejnał. — 20.45 Wieczornica Podhalańska. Poznań, fala 342.9: 10.15 Nabożeństwo z katedry. — 12.10 Sygnał czasu. — 12.15 Odczyt rolniczy. — 12.55 Odczyt dla gospodyń. — 17.50 Słuchowisko dla dzieci. — 18.20 Śpiew. — 19.20 Odczyt z Warszawy. — 19.45 Odczyt: Kościół a ruch przeciwalkoholowy. — 20.30 Koncert. — 21.00 Literatura. — 21.15 Koncert. — 22.40 Muzyka taneczna. Wrocław, fala 321.2: Gliwice, fala 326.4: 11.00 Nabożeństwo katolickie. — 14.30 Szachy. — 15.20 Odczyt rolny. — 15.45 Sport. — 16.10 Koncert. — 17.35 Sztuka, literatura. — 18.00 Transmisja fali niemieckiej. — 19.00 Transmisja z Gliwic. — 19.55 Lotnictwo. — 20.20 Sport. — Do 24.00 Muzyka taneczna. Berlin, fala 475.4: 8.55 Dzwon zegara. — 9.00 Nabożeństwo. — 11.30 Gospodarka międzynarodowa. — 14.30 Program rolniczy. — 16.30 Koncert. — 18.00 Rozmyślenia. — 19.40 Dziesięciolecie lotnictwa. — 20.00 Program wieczorny. — 21.30 Dziennikarz, następnie muzyka taneczna. Wiedeń, fala 217.2: 12.20 Koncert na organach. — 11.00 Transmisja z katedry. — 12.00 Koncert. — 15.30 Koncert. — 18.10 Odczyt. — 20.05 Robak sumienia — sztuka Autzengrubera. — Następnie koncert i nadawanie obrazów.

Poniedziałek, 4 lutego 1929 r.

Katowice, fala 416: Sygnał czasu, hejnał. — 12.10 Płyty gramofonowe. — 13.00 Komunikat rolniczy

z Warszawy. — 15.45 Komunikaty Zrzeszeń Gospodarczych. — 16.00 Koncert z płyt gramofonowych. — 17.00 „Nowości radiowe”. — 17.25 Odczyt z Krakowa p. t. „Historia nauk ścisłych w Polsce”. — 17.55 Muzyka z Warszawy. — 18.50 Rozmaitości. — 19.10 Lekcja poprawnego mówienia i pisanie po polsku dla początkujących. — 19.45 Co słyszał w Strażactwie. — 20.00 Odczyt p. t. „Polska działalność ustawodawcza” — część I. — 20.30 Koncert międzynarodowy z Berlina. — 22.00 Komunikaty i „PAT” z Warszawy. — 22.30 Muzyka z kawiarni „Astoria”.

Krótko-zwiewłato.

W Rzeczypospolitej boerskiej (burskiej) w połud. Afryce otrzymywał każdy człowiek białoskóry stałą rentę z kasy państwa, dopóty nie znalazł odpowiedniego stanowiska, a gdy się kraj dostał pod rządy angielskie, każdy robotnik biały pięć razy tyle co krajowiec za tę samą pracę.

Ogród Zoologiczny w Londynie otrzymał w podarunku żółwia, ważącego 300 funtów angielskich, którego skorupa ma 3½ stóp angielskich długości.

Nakładem i czcionkami firmy „Katolik”, spółka wydawnicza z ogr. odp. w Bytomiu, Śląsk Opolski. — Za redakcję odpowiedzialny: Franciszek Godula w Król. Hucie.

Miejska Kasa Oszczędności

w Katowicach, ul. Pocztowa nr. 7.

Instytucja bankowa prawa publicznego o publicznej pewności przyjmuje

oszczędności

oprocentowując je po

8 %

Skarbonki oszczędnościowe

które dają możność oszczędzania najdrobniejszych nawet kwot, wypożyczamy bezpłatnie za złożeniem wkładki zł 6. — Oszczędzającym z prowincji wysyłamy dla nadsyłania wkładek czek P. K. O. Rachunki bieżące i książeczki czekowe Miejskiej Kasy Oszczędności w Katowicach winien posiadać każdy kupiec, przemysłowiec i rzemieślnik.

Za zobowiązania Miejskiej Kasy Oszczędności w Katowicach odpowiada miasto Katowice całym swym majątkiem, wynoszącym przeszło 100 milionów złotych w złocie.

Rozwój Miejskiej Kasy Oszczędności w Katowicach:

	Stan wkładek	Ilość wyd. książek
w dniu 1 grudnia 1926 r.	469 239,42	384
w dniu 1 grudnia 1927 r.	1 633 925,86	1 067
w dniu 1 grudnia 1928 r.	11 484 247,31	6 027

Z Waszych oszczędności udzieliła Kasa w tym roku na rozbudowę, odbudowę i przebudowę domów oraz na inne cele gospodarcze

Zł. 9 500 000.—

Wkłady w dolarach amer. oprocentowujemy od 6 — 7 %.

Przy wszelkich wkładach zachowujemy ścisłą tajemnicę.

Dyskontujemy weksle i udzielamy pożyczek hipotecznych na dogodnych warunkach.

Polecamy na obecną sezon po jak najtańszych cenach i dogodnych warunkach:

Tomasyne, superfosfat, sole potasowe krajowe i zagraniczne, azotniak, saletrę chilijską itd.

Artykuły na paszę! Ospę pszenną i żytnią!

Makuchy!

Srut soja, mąka z orzecha ziemnego.

Dogodny kredyt wekslowy. Wszelkie nasłona Dogodny kredyt wekslowy

Wł. Jagielski i Ska. T. z o. p.
w Zarach.

Unieważniam

zgubioną książeczkę wojskową, wydaną przez P. K. U. Katowice na nazwisko **Ramola Franciszek** Katowice.

Kardolineum

prawdziwe żywiczne marki „Zubr” zabezpieczy radykalnie wasze budynki przed grzybem drzewnym Terebenthen S-ka Akc. Warszawa, Ziota 62. Każdemu wysyłamy na żądanie opis darmo.

Każdy Polak powinien

piścić poprawnie (ortograficznie): uczcie się węc listownie polskiej pisowni. Kurs buchaltery prof. Sekułowicza, Warszawa, Żorawia 42. Zgadzajcie prospektów.

Przetarg

na dostawę

pokładów i podrozdnic dębowych

ogłosiła Dyrekcja Kolei Państwowych w Katowicach w Monitorze Polskim Nr. 24 z dnia 29 stycznia i Epocy Nr. 27 z dnia 27 stycznia 1929 r. Termin składania ofert upływa z dniem 18. 2. 1929 r. o godz. 12-tej.

Dyrekcja Kolei Państwowych w Katowicach.

Kino Rialto

dawniej Kino Kammer

KATOWICE.

Tajny Kurier

W rolach głównych:

Iwan Mozzuchin — Lil Dagover

Kino Palacowe

Katowice

Miłość w dyplomacji

Piotr Kamiński, Królewska Huta

ulica Wolności, narożnik ulicy Sienkiewicza.

Skład konfekcji męskiej

— pierwszorzędną dział krawiecki —

Jezeli

cennego mojego dobytku dotychczas nie zjadły mole, zawiadzę o jedynie

MOLINIE.

Molina — chroni futra, dywany, odzież wełnianą i t. p. od moli znakomicie i jest w ulepszonej formie składzie najlepszym środkiem przeciw tym strasznym szkodnikom.

Pachnie i nie psuje. Do nabycia w każdej drogerji w paczkach po 0,75 zł i 1,25 zł.

CZYTELNIKI

Ważne uroczystości rodzinne: Zarczyn, zaślubiny, wesela srebrne, złote, wspomnienia pośmiertne ogłaszajcie w nasz. gazecie.

Zegarek z 5-letnią gwarancją

za zł. 5 gr. 65 wysył. na listowne zamówienie zeg. klas. eleg. wyreg. z 5-0 let. gwar. za zł. 5.65, 2 szt. 11.20, 5 szt. 27.—, lep. 6.35, 7.45, i 9.45 z imit. złota 12.95 i 14.95 f. Urbana b. płaski 11.95 i 13.95 z ozdobą Mr. Piłsudskiego 10.25 i 14.25 znanej f. Moser z 10-0 letnią gwar. 18.95, 21.25 i 24.— Na rękę damski lub męski 10.90, 12.— i 15.—, budzik stołowy 11.—, 13.— i 15.— Za opakowanie i przesyłkę płać k. pu. ay. 3k.— Zeg. „Polska Konkurencja” Warszawa, ul. N-Sw at 12.

MEBSE

Sypialnie, jadalnie, gabinety męskie, kuchnie, także meble pojedyncze, wyroby tapicerskie wszelkiego rodzaju poleca najkorzystniej

WARSZAWSKI SKŁAD MEBLI
Katowice, ul. Młyńska 5.
Król. Huta, ul. Wolności 1.

Uzdrowia i chroni

przed zwapnieniem serca i mózgu mój preparat „Triumf”. Jest on sporządzony na podstawie długoletnich badań co do swej skuteczności. Rozpuszcza on osad wapnia, osiadający na ściankach żył i sprząda normalną cyrkulację krwi. Także w innych chorobach, jak reumatyzm, paraliż działa skutecznie.

A. Kratzel, Katowice, Wojewódzka 32, I.

Jakanie

deplenie, nosowanie, belkotanie etc. leczy w 4 tygodniach

J. Bocheński, Poznań
ul. Dąbrowskiego 36, II.

MEBLE w wielkim wyborze

jak: **jadalni, sypialni, pokoje męskie, kuchnie, jako też meble pojedyncze i wyroby tapicerskie**

z własnych warsztatów polecają przy wolnej dostawie do domu za gotówkę i na raty po najtańszych cenach

Bracia Jojko, skład i fabryka mebli
Rybnik, Sobieskiego 3. Tel. 1046.

NERWOL

Chemika D-ra **FRANZOSA**, jedyny radykalny i wypróbowany środek (nacieranie) na

REUMATYZM

klucze z powodu przeziębienia, na postrzał, ischias i t. p. **ŻADAC W APTEKACH.**

Wyrób i główna sprzedaż Apteka **MINOLASCHA**, Głow, Kopernika 1

WIADOMOŚCI ZE ŚLĄSKA

Sobota

2

lutego

Matki Boskiej Gromniczej.

Uroczystość
ofiarowania Dzieciątka Jezus.

Sw. Korneliusza, setnika,
późniejszego biskupa w Cera-
rei i Palestynie, † w I wieku

SŁOW.: MIŁOŚLAWA.

Dodawajcie w wierze cnotę a w cno-
cie umiejętność... której się dzierżąc, ja-
ko świecy w ciemnym miejscu świecącej,
dobrze czynicie, aby dzień zaświtał, a ju-
tizenka zeszło w sercach waszych.

(II. Piotr I. 5. 19.)

Gdy się wypełniły dni oczyszczenia
Marii, przyniesli Jezusa do Jerozolimy,
aby go stawili Panu, a iżby oddali ofiarę.
(Łuk. II. 22.)

Rocznice: 1421 postowie czescy
zapraszają na tron Władysława Jagiełłę.
1508 zamordowanie Zabrzezińskiego, mar-
szałka. — 1523 Zygmunt I ustępuje część
posagu Izabeli, matce Bony. — 1552 zjazd
biskupów na sejm piotrkowski. — 1587
sejm konwokacyjny, zwołany przez pry-
masa Stan. Karnkowskiego, odbył się pod
laską Stan. Uchańskiego. — 1633 król Wła-
dysław IV przybywa na koronację do
Krakowa. — 1676 koronacja Jana III Sobie-
skiego i królowej Marii Kazimiere. — 1705
Szwedzi wchodzi do Czeszchowy. —
1717 wojska saskie muszą ustępować z
Polski. — 1772 konfederaci barscy zdoby-
wali Kraków.

Kalendarz astronomiczny:
Słońce wsch. o godz. 7.17, zach. o godz.
16.39. — Księżyc wsch. o godz. 1.20, zach.
o godz. 10.44.

Długość dnia: 9 godz. 22 min.

Zmiany powietrza: odwilż, wie-
trno. — Jutro: mgliste, i dżdżysto.

Jutro niedziela Mięsopestnia, 3
lutego: Św. Błażeja, biskupa i męczennika.

W poniedziałek, 4 lutego: Św.
Andrzeja Corsini, biskupa i wyznawcy, ur.
1301, † 1373.

Nasze niebo z gwiazdami w miesiącu
lutym.

Pierwsza stała i duża gwiazda ukaże
się w dniu 1 lutego zaraz po zachodzie
słońca, zwana Syriuszem; należy do kon-
stelacji Psa Wielkiego na wschod-
nim horyzoncie. Znajduje się ona na brze-
gu drogi mlecznej, oddalona od ziemi
8 $\frac{1}{2}$ lat świetlnych (rok świetlny wynosi
9 bilionów 463 miliardów kilometrów).
Syriusz jest gwiazdą potrójną, ma bo-
wiem dwóch towarzyszy, których
obieg w koło niego trwa 49 lat i 132 dni.
Główna gwiazda, Syriusz, jest gwiaz-
dą 1.6 wielkości, jej towarzysze 8-mej
wielkości, których tylko uzbrojonym
okiem w szkła widzieć można. Stoi ona na
wzniesieniu prostym 6 godzin 40 m. 42
sek. wschodniej długości, zboczenia 16° 35'
południowej szerokości. — Wysoko ponad
naszymi głowami widoczna jest Koza
(Kapella) w gwiazdozbiórze Woznicy
w środku drogi mlecznej, oddalona od nas
36 lat świetlnych, ze światłem 80 razy sil-
niejszym od światła naszego słońca. Nie-
mał w prostej linii na wschód od Kozy od-
najdziemy gwiazdy bliźniacze, Kastora
i Poluksa, w konstelacji zwierzyńco-
wej Bliźniat. Kastor jest gwiazdą
podwójną. Główna gwiazda wielkości
2-giej a komponent jej 3.7 w. Obrót jego
trwa 347 lat. W prawą stronę od Syriu-
sza, właśnie na równiku niebieskim od-
najdziemy siedm jasnych gwiazd, które
stanowią gwiazdozbiór Oriona. Orion
według podania, był wielkim myśliwym,
wzrostu tak olbrzymiego, że kiedy bro-
dził, po największych głębiach morza, gło-
wa jego wystawała jeszcze ponad wodą.
Tak o jego urodzeniu jako i śmierci naj-
rozmaitsze istnieją podania. Najpowszech-
niejszym jest to, że wraz z psem swoim

umieszczony został na sklepieniu nieba.
Największą z tych siedmiu gwiazd jest na
lewej stronie u góry gwiazda zmienna,
promieniająca światłem czerwonym, zwa-
na Alfa (Beteigeuze, łopotka ramle).
Gwiazda ta jest olbrzymem wśród
innych; dajmy przykład: gdyby tak mo-
żna, przypuścimy, tę gwiazdę (Beteigeu-
ze) wstawić w miejsce słońca naszego,
sięgałaby ona niemal orbity (drogi), któ-
rą chodzi Mars; Merkury, Wenera
i Ziemia z swym Księżycem mogłyby
swobodnie w niej odbywać swoją podróż.
— Na zachódpołudnie w Łabędziu świe-
ci gwiazda Deneb (ogon). Przy nastaniu
zupełnej ciemności, wylaniają się jeszcze
wysoko na południu Plejady, w lewo
od nich: Aldebaran w Byku, odle-
gły od nas 40 lat świetlnych.

O godz. 22 (Na początku lutego 23
godz.; w końcu lut. 21 godz.) okazuje się
nam widok nieba w tych samych godzi-
nach, jaki był w styczniu niewiele inaczej.
Przecież można to stałe przesunięcia się
gwiazd, chociaż powolne i zależne od
rocznego obrotu ziemi poznać, przez po-
suwanie się gwiazd jasnych do czasu swej
kulminacji. Orion np. na południu osie-
ga swój punkt kulminacyjny w styczniu
o godz. 23; w początku lutego o godz. 21;
w końcu tego miesiąca już o godz. 19. —
Syriusz kulminuje na początku lutego
o godz. 22, w końcu miesiąca zachodzi
krótko po północy. — Południowe są-
siedztwo psiej gwiazdy (Syriusza) resztę
gwiazd tej konstelacji wypełniają te pre-
sterżki. W lewo stąd, wprost nad widno-
kręgiem południowym stoja gwiazdy
mniejsze z gwiazdozbioru Okrętu Ar-
gona, na prawo z Zająca, jeszcze da-
lej na prawo na południe-zachód znikają
gwiazdy Rzeki Erydan. W najlep-
szym położeniu do studiowania mamy ma-
ło nam podpadające gwiazdy Jedno-
rożca i Hydry. W Orionie, pod la-
ską Jakóbową (trzy gwiazdy w sko-
śnej linii) o ile niebo jest pogodne, a tło
jego jest czyste, odnaleźć można łatwo
wielką mgławicę zwaną „mgławicą
Oriona“, odległą od ziemi 500 lat świe-
tlnych. Według astronoma Messiera,
mgławica ta, nosi liczbę 42, a w nowym
głównym katalogu jest zapisana pod
liczbą 1976.

Województwo Śląskie

Z Katowickiego.

Katowice. (Sprawy komunalne.)
Na ostatnim posiedzeniu rady miejskiej
przyjęto wniosek, dotyczący urządzenia
publicznych rozmównic telefonicznych w
ratuszu bogucickim i domu gminnym w
Zależu. Niestety plan urządzenia roz-
mównic nie przewiduje rozmównic w ra-
tuszu przy ulicy Pocztowej w Katowicach,
choć jest ona bardzo potrzebna, gdyż
właśnie w tym ratuszu koncentruje się
główny ruch mieszkańców, załatwiają-
cych swe interesy w biurach magistra-
ckich. — Na wiosnę zostanie nakazana ak-
cja tępienia szczurów. Właściciele domów
wzgl. zarządcy otrzymają zawczasu
wskazówki, dotyczące tępienia tych nie-
bezpiecznych i szkodliwych gryzoniów. —
Sprawę zniesienia niższych klas równo-
ległych w średnich szkołach miejskich od-
roczone. Magistrat czeka na projekt Urzę-
du Wojewódzkiego, dotyczący uregulo-
wania szkół średnich. Według tego pro-
jektu szkoły średnie zatrzymają tylko 3
główne klasy. — Lekarz dr. Malinowski
został mianowany miejskim lekarzem dla
ubogich w Ligocie w miejsce zmarłego le-
karza dr. Majchera. — Na rzecz zawodów
narciarskich w Zakopanem uchwalono 500
złotych. — Konkurs na dzierżawę oberży
Wismacha w Zależu zostanie rozpisany.
— Nowy park sportowy zostanie urządzo-
ny między miejscem wycieczkowym obok
Bugli a kopalnią „Kleofas“ w Zależu.

Oczywiście, w sprawie urządzenia parku
sportowego dotychczas nie zapadła żadna
uchwała.

— (Usuwanie śniegu). Magi-
strat miasta Katowic zatrudnia przy usu-
waniu śniegu z miasta około 250 ludzi,
którzy przy pomocy pługów śniegowych
i 22 furmanek pracuje bez przerwy, nie
dopuszczając do zataśmowania ruchu tak
w mieście, jak i na peryferiach miasta.
Szczególnie duże zapasy śnieżne wytwor-
zyły się koło lotniska i na szosie, prowa-
dzącej do Brynowa, lecz obecnie ruch w
tych miejscach jest zupełnie normalny.
Przeszkód żadnych w lądowaniu aeropla-
nów nie zanotowano. Podobnych opa-
dów śnieżnych nie było na Śląsku od
lat 6-ciu.

— (Przejechany przez samo-
chód.) Zamieszkały w Panewniku Jan
Kutz, lat 16, przechodził przez szyny ko-
lejki elektrycznej, przyczem nie zauważył
zbliżającego się samochodu. Kutz został
przejechany i okaleczony. Pogotowie ra-
tunkowe odwiozło go do lecznicy. Wy-
padek zdarzył się na ulicy Piłsudskiego w
Katowicach.

— (Kradzież pieniędzy.) W
mieszkanu Fs. Chroszcza przy ul. Wan-
dy 18 w Katowicach popełniono kradzież.
Nieznany złodziej wszedł do pokoju i
przywłaszczył sobie 1000 złotych.

Zależę pod Katowicami. (Kradzież
znaczków pocztowych.) Do skła-
du Juliusza Jadwiszczaka przyszło dwóch
młodych żydów. Zanim kupiec zdołał
zapytać się, czego sobie życzą, „klienci“
porwali teczkę, zawierającą znaczki stem-
płowe, poczem zaczęli uciekać w kierunku
Katowic. Teczka leżała na stole i za-
wierała 450 znaczków stemplowych po 10,
60 i 90 groszy. Wartość złodziejskiego
łupu wynosi 400 złotych.

Bogucice pod Katowicami. (Po-
grzeb śp. Piotra Wypiora),
który w tych dniach został zabity przy
pracy na kopalni, odbędzie się w so-
botę (uroczystość M. B. Gromniczej)
w południe o godz. 1 $\frac{1}{2}$ z lecznicy
brackiej w Katowicach, ulica Francu-
ska.

Zawodzie pod Katowicami. (Pod
kołami samochodu.) Na szosie
pomiędzy Szopienicami a Zawodziem
przejechał samochód Ryszarda Piorke
i jego żony. Piorko doznał okaleczeń
na całym ciele, jego żona złamała nogę.
Małżonkowie mieszkają w Zawodziu.

Mysłowice. (Z posiedzenia rady
miejskiej.) Na ostatnim posiedzeniu
rady miejskiej wybrano prezydium rady
w tym samym składzie, jak dotychczas;
tak samo wybory różnych komisji z ma-
łymi wyjątkami pozostały bez zmian. Na-
przewodniczącego i radcę sierot okręgu
VI wybrano p. Gryca. — Ustalono wynag-
rodzenie dla ławników, I. przewodniczą-
cego i zastępcy urzędu rozjemczego. Na
urządzenie chłodnicy w rzeźni miejskiej
uchwalono dodatkowy kredyt w kwocie
25.000 złotych. W nagłym wniosku ma-
gistratu uchwalono wydać dla sezonowych
bezrobotnych 10.000 złotych. — Sprawa
wniosku pracowników miejskich o uwol-
nienie od płacenia podatku komunalnego
została odroczone.

Szopienice w Katowickiem. (Krwawa
bijatyka.) Na ulicy Sienkiewicza
w Szopienicach wywiązała się krwawa
bijatyka. Trzech młodzików, Pietrzykow-
ski, Gajewczyk i Krawczyk toczyło zacięty
boj z „partią przeciwną“. Członkowie tej
bandy czatowali na niejakiego Kocura,
aby go ubić. Wszyscy byli uzbrojeni w
świdry, pręty żelazne i inne ostre narze-
dzia rzemieślnicze. Pietrzykowski został
bardzo niebezpiecznie okaleczony, gdyż
osobnik, z którym się bił, rozplatał mu
żołądek ostrym żelazniem. Gajewczyk
umykał z „pola walki“ z głęboką raną w
głowie. Pogotowie ratunkowe odwiozło
Pietrzykowskiego do lecznicy w Szopie-
nicach. Stan jego jest beznadziejny.
Krawczyka aresztowano w Sosnowcu.

Chorzów w Katowickiem. (Śmier-
telny wypadek.) Zatrudniona w fa-
bryce związków azotowych Zofia Zeifriw

dostała się pomiędzy bufory wagonów,
przyczem doznała śmiertelnych okaleczeń.
Nieszczęśliwa robotnica zmarła w kilka
minut po wypadku wskutek zgniecenia
klatki piersiowej.

Z Król. Huty.

Król. Huta. (Wieczornica.) We
wtorek, dnia 5 lutego rb. o godzinie 8
wieczorem odbędzie się wieczorek w
Domu Polskim przy ulicy Wolności 27.
Uczennice i uczniowie tutejszych Sióstr
Miłosierdzia odegrają małą sztukę ze
śpiewami pod tytułem: „Wesoła jazda
saneczkami“, oraz krótkowile w je-
dnej odsłonie i korowody, przeplatane
śpiewem i grą na fortepianie. O laska-
wy liczny udział proszą uprzejmie Sió-
stry Miłosierdzia św. Wincencego
a Paulo przy ulicy Gimnazjalnej 45.
Czysty dochód na cele dobroczynne.

Z Świętochłowickiego.

Świętochłowice-Zgoda. (Sprawa
zdania z zebrania Związku
Obrony Kresów Zachodnich.)
Walne zebranie Z. O. K. Z. odbyło się
dnia 26 stycznia, na które przybyli
prezes zarządu powiatowego dr. No-
wak i kierownik okręgu śląskiego dy-
rektor Sawicki z Katowic. Przewodni-
czył prezes Stefka. Poszczególni człon-
kowie zarządu złożyli sprawozdania
za rok ubiegły. Po przyjęciu sprawo-
zdań przystąpiono do wyborów no-
wego zarządu, do którego weszli: Ru-
dolf Stefek prezes, Józef Twardoch
zastępca prezesa, Karol Kansy sekre-
tarz, Piotr Hurek skarbnik, rewizorzy
Twardoch, Bojda i Zwinczak. Prze-
wodniczący komisji oświatowej, kie-
rownik szkoły Orlewicz. Kierowników
dalszych komisji wybierze zarząd.
Referat wygłosił dr. Nowak, poczem
odbyła się dyskusja. Po odczytaniu
rezolucji walne zebranie zakończono
hasłem związku.

— (Z życia Narodowo-
Chrześcijańskiego Zjedno-
czenia Pracy.) Walne zebranie filii
Zjednoczenia w Świętochłowicach-
Zgodzie odbyło się pod koniec ubiegłe-
go tygodnia pod przewodnictwem pana
Twardocha. Po załatwieniu spraw
związkowych przystąpiono do wyboru
zarządu. Wybrani zostali: Karol Kan-
sy prezes, Jan Placzek zastępca pre-
zesa, Jan Jastrzębski sekretarz, Teo-
dor Bryłka zastępca sekretarza, Bar-
tosz skarbnik, Hurek i Chlebowczyk
rewizorzy, Kwaśny, Orlewicz i Krótki
ławnicy. Przed zakończeniem walnego
zebrania prezes wezwał członków do
zgodnej i wyteżonej pracy.

— (Walne zebranie „Soko-
ła“.) W ubiegłą niedzielę odbyło się
walne zebranie towarzystwa gimna-
stycznego „Sokół“ w Świętochłowi-
cach-Zgodzie. Przewodniczył prezes
Chlebowczyk. Do nowego zarządu zo-
stali wybrani: Chlebowczyk — prezes,
Hanak — zastępca prezesa, Nosek —
sekretarz, Nowak — zastępca sekre-
tarza, Czerwiński — skarbnik, Wi-
śniewski — naczelnik, Krawiec — pod-
naczelnik. Ławnicy: Kurpanik, Gajek
i Szczepanek. Gospodarz: Mesjarz. —
Po dyskusji obradowano nad wnio-
skem klubu sportowego w Zgodzie o
przyjęcie klubu do towarzystwa gim-
nastycznego „Sokół“. Wniosek upadł
większością głosów. Po załatwieniu
spraw związkowych przewodniczący
zamknął walne zebranie hasłem Związ-
ku „Czołem“.

— (Uroczystość rocznicy
Powstania Styczniowego.)
Drużyna harcerska w Świętochłowi-
cach-Zgodzie obchodziła w minioną
niedzielę rocznicę Powstania Styczni-
owego. Sala była przepelniona uczest-

Dla oczyszczenia krwi, pić rano przez
kilka dni z rzędu szklankę naturalnej wody
gorzkiej „Franciszka Józefa“. Stosowana przez
bardzo wielu lekarzy woda Franciszka Józefa
wzmocnia żołądek, reguluje trawienie, popra-
wia stan krwi, uspakaja system nerwowy, da-
jąc zdrowie całemu organizmowi i jasność
umysłu. Zadać w aptekach i drogeriach.

nikami ze Świętochłowic i okolicznych kolonij. Przewodniczył kierownik szkoły p. Orlewicz. Kilku harcerzy wygłosiło deklamacje na temat Powstania Styczniowego. Artysta pan Kopciuszewski z Katowic odśpiewał kilka pieśni narodowych. Publiczność dziękowała oklaskami. Dwie pieśni narodowe odśpiewało kółko śpiewackie „Paderewski”. Następnie prezes drużyny harcerskiej Pałasz wygłosił wykład na temat Powstania Styczniowego. Wieczornicę zamknęto odśpiewaniem „Roty” Konopnickiej.

Świętochłowice. (O własną rzeźnię.) Na posiedzeniu cechu masarskiego uchwalono domagać się budowy własnej rzeźni. Przyczyną tego żądania rzeźników są braki przy uboju bydła. Przy tej sposobności donosimy, że także Ruda i Szarlej domagają się budowy rzeźni miejscowych.

Nowe Hajduki w Świętochłowickim. (Opłata za wodę.) Na podstawie nowego uregulowania opłat za wodę, opłata normalna dotyczy tylko tej ilości wody, którą zużyto dla potrzeb domowych. Za wodę dla celów przemysłowych oraz innych ustalono osobną opłatę.

Brzozowice w Świętochłowickim. (Przedstawienie teatralne.) Tutejsze towarzystwo śpiewu „Polonia” urządza w dniu 3 lutego o godz. 6 wieczorem na sali p. Szefera (zast. p. Bienek) w Brzozowicach wielkie przedstawienie teatralne pod tytułem „Ściegie św. Barbary”, dramat. Zarząd uprasza o liczne przybycie rodaków i rodaczek.

Z Pszczyńskiego.

Pszczyna. (Walne zebranie związku młodzieży.) W minioną niedzielę odbyło się walne zebranie Stowarzyszenia Młodzieży Polskiej w Pszczynie. Po przyjęciu sprawozdania zarządu, wybrano nowy zarząd, do którego weszli członkowie starego zarządu, mianowicie Stanisław Manowski prezes, Feliks Harazim sekretarz, Zawisza skarbnik, Kędzior naczelnik sportu, rewizorzy Fundała i Kucia. Zebranie zakończono odśpiewaniem hymnu „Boże zbaw Polskę”.

Mikołów. (Trup na torze kolejowym.) Pomiedzy Katowicami a Mikołowem znaleziono trupa mężczyzny. Zwłoki były zupełnie zmiażdżone i porożywane przez koła pociągu. Chodzi w tym wypadku o szofera z Katowic. Nazwiska dotychczas nie ustalono. Czy nieszczęśliwego spotkało nieszczęście lub czy popełnił samobójstwo, wykaże śledztwo.

Cielmice w Pszczyńskim. (Sprawa zabójstwa Szeligi.) Dnia 23 października 1928 urządzono w tutejszej karczmie zabawę taneczną. Pod koniec zabawy wywiązała się kłótnia bijatyka. Jan Szeliga otrzymał pchnięcie nożem w szyję. Okaleczenie było śmiertelne. Szeliga zmarł kilka minut później, nie odzyskawszy przytomności. Najpierw aresztowano i osadzono w więzieniu niejakiego Latochę. Pięć tygodni siedział on w areszcie śledczym, aż jeden z gości, nazwiskiem Sączek oświadczył, że zabójcą jest Watoła. Sączek podał do protokołu, iż widział dokładnie jak pomiędzy Watołą a Szeligą wywiązała się sprawa, widział także, jak Watoła wy dobył nóż z kieszeni i pchnął swego przeciwnika w szyję. Na podstawie tego zeznania Watoła został aresztowany jako zabójca Szeligi. W tych dniach odbyła się rozprawa przed sądem w Katowicach. Było rzeczą zdumiewającą, że tylko Sączek obciążał Watołę. Natomiast inni świadkowie zeznali, że Watoła nie jest zabójcą Szeligi. Oskarżony również oświadczył, że nie jest zabójcą. Ponieważ podsądny jest znany awanturnikiem, przeto prokurator żądał, by został ukarany. Sąd jednakże uwolnił go od kary wskutek braku dowodów. Prawdą jest — oświadczył przewodniczący — iż ubranie Watoły było poplamione krwią, lecz plamy krwi stwierdzono także na ubraniach innych uczestników zabawy. Watoła został więc uwolniony od kary. Policja wdroży zapewne nowe śledztwo, aby wysledzić zabójcę Jana Szeligi.

Gielda pieniężna i zbożowa.

W Katowicach płacono w dniu 31 stycznia za: 100 złotych 47 marek niemieckich; 100 marek niemieckich 212.65 złotych; 1 dolar amerykański 8.91 złotych; 100 franków szwajcarskich 171.95 złotych.

W Warszawie płacono w dniu 31 stycznia za: 100 franków francuskich 34.78 złotych; 100 szylingów austriackich 124.94 złotych.

Poznańska gielda zbożowa

w dniu 31 stycznia 1929 r.

Pszenna 40.75—41.75, owies 30.50—31.50, jęczmień na przemiał 32.50—33.50, jęczmień browarowy 34—36, mąka pszenna 58—62, mąka żytnia 45, groch Wiktorja 62—67, wyka 39—41, słoma prasowana 6.85—7.35, słoma luźna 5.00—5.75.

Z Rybnickiego.

Rybnik. (Z ruchu przeciwalkoholowego.) Celem założenia koła Polskiej Ligi Przeciwalkoholowej w Rybniku, odbyło się w środę, dnia 30 stycznia na sali rady miejskiej zebranie. Okolicznościowy referat wygłosił kierownik szkoły p. Wróblewski z Obszar. W referacie na temat „Znaczenie walki z alkoholizmem w społeczeństwie” prelegent podkreślił, iż inne narody pod względem trzeźwości podczas naszej niewoli nas dość daleko wyprzedziły. W roku 1931 odbędzie się w Warszawie XX Międzynarodowy Kongres Przeciwalkoholowy. Po referacie wywiązała się ożywiona dyskusja, w której jednogłośnie uznawano potrzebę walki z nadużyciem alkoholu. Rozmaite wymieniano środki do zwalczania tego nałogu. Inspektor policji miejskiej naprzykład domagał się, aby rząd zaprowadził radykalną prohibicję. Na to sekretarz Ligi Przeciwalkoholowej p. Kunsdorff odpowiedział, iż dopóty społeczeństwo nie będzie dostatecznie uświadomione, nie możemy żądać prohibicji, gdyż sama prohibicja nie można zwalczyć nałogu pijaństwa. Gdybyśmy przeprowadzili taki zakaz, to wówczas powstałyby tajne gorzelnie, oprócz złego alkoholu z tych tajnych gorzelni, przemysłownicy sprowadziliby alkohol z zagranicy. Natomiast należy przystąpić do organizowania akcji przeciwalkoholowej i tępić nałóg pijaństwa. — Po wyczerpaniu dyskusji wybrano komitet, który ma dalszą akcję prowadzić. Komitet ten składa się z następujących panów: ks. prob. Reginek, dr. Pasternak, Cagiewicz, starszy sekretarz sądu, Borzecki, również starszy sekretarz sądu, Biczysko, urzędnik kolejowy, Rak, inspektor szkolny i Kowalik Szymon.

Chwałowice w Rybnickim. (Śmiertelny wypadek na kopalni.) W związku z notatką w poprzednim numerze naszego pisma o śmiertelnym wypadku górnika, donoszącą nam, że nieszczęśliwy robotnik nazywał się Szymura. Mieszkał w Gotartowicach.

Markłowice w Rybnickim. (15-lecie kółka śpiewaczego.) Towarzystwo śpiewu „Spójnia” w Markłowicach urządza w dniu 2 lutego uroczystą wieczornicę z okazji 15-letniej rocznicy swego istnienia. O godzinie 5.30 po południu koncert wokalo-instrumentalny w lokalu p. Szombery. Otwarcie kasy o godz. 5-tej. Po koncercie zabawa taneczna.

Z Tarnogórskiego.

Radzionków w Tarnogórskim. (Sprawy gminne.) Na ostatnim posiedzeniu rady gminnej uchwalono dodatek komunalny do kwot zasadniczych państwowego podatku gruntowego na rok 1929 w wysokości 100 procent, z czego przypada na gminę 70 procent, a na Wydział powiatowy 30 procent. — Przy wyborach zarządu gminnego listy polskie otrzymały 16 głosów. Ze złączonych list polskich weszli w skład zarządu pp. aptekarz E. Gajdas, Józef Szyler, Augustyn Frael i Józef Holik. Z listy zwolenników Letochy i niemieckiej wybrano księdza proboszcza Knosale i Fr. Hajde. Z zestawienia tego wynika, że Polacy osiągnęli w wyborach zarządu gminnego świetne zwycięstwo.

Rojca w Tarnogórskim. (Bezpłatne przedstawienie filmowe.) W sobotę, dnia 2 lutego b. r.,

w święto Matki Boskiej Gromnicznej, urządza Ochotnicza Kolumna Sanitarna w Rojcy o godz. 18.30 na sali pana Czaji bezpłatne przedstawienie filmowe z dziedziiny higieny, jak gruźlica, pielęgnowania dzieci i zębów itd. Poza tem wygłosił miejscowy lekarz pan dr. Pietrzykowski pouczający wykład.

Z Lublinieckiego.

Lubliniec. (Nieszczęśliwy wypadek.) 15-letni syn kupca S. przy rynku został dotkliwie okaleczony. Chłopak obsługiwał maszynę do heblowania desek, pedzoną siłą elektryczną. Podczas pracy chłopak potknął się i włożył rękę do maszyny.

— (Prymicje.) W tych dniach otrzymał święcenia kapłańskie we Wrocławiu diakon Alfons Staroszczyk, syn właściciela młynu drapaczowego. Ks. Staroszczyk odprawi swą pierwszą mszę św. we wtorek, dnia 5 lutego o godzinie 9 w kościele parafialnym w Sadowie.

Z Cieszyńskiego.

Bielsko. (Dalsze ograniczenia w używaniu wody.) Z powodu ciągłych mrozów, które uszczuplają dopływ wody do sieci wodociągowej, magistrat miasta Bielska podzielił miasto na pewne strefy, w których woda zamknięta będzie w pewne dni od godz. 13 do 22.

— (Aresztowanie.) Policja w Bielsku aresztowała dawno poszukiwanego złodzieja Antoniego P. W czerwcu ubiegłego roku aresztowany ukradł na tutejszym dworcu kolejowym 2611 zł.

Śląsk Opolski

— **Świecenia kapłańskie we Wrocławiu.** W ubiegłym tygodniu we Wrocławiu otrzymali święcenia kapłańskie następujący alumni księżcobiskupiego alumnatu:

Z województwa śląskiego: Hubert Gregor z Tarnowskich Gór; Eryk Kleineidam z Bielszowic (powiat katowicki); Józef Krzaska z Piekara (powiat świętochłowicki) i Alfons Peterek z Orzegowa (powiat świętochłowicki).

Z Śląska Opolskiego: Ludwik Augustin z Biedzychowic (powiat prudnicki); Franciszek Budek z Gliwic; Karol Bujara z Wielowsi (pow. gliwicki); Kurt Erber z Uciszkowa (powiat kozielski); Wilhelm Görlich z Tłustychmostów (powiat głubczycki); Józef Hajduk z Gliwic; ks. Norbert Hettwer z Karbu (powiat bytomski); Franciszek Kurtz z Brynicy (powiat opolski); Józef Peschel z Kielczy (powiat strzelecki); Antoni Polomski z Chałupki (powiat raciborski); Jan Post z Oleśki (powiat strzelecki); Jerzy Seiffert z Bytomia; Alfons Staroszczyk z Młynu Drabacza (powiat lubliniecki).

Z całej Polski.

Sosnowiec. (Wstrząsy podziemne na terenie kopalni.) Wobec powtarzających się coraz częściej wstrząsów podziemnych, które w niektórych miejscowościach Dąbrowy Górniczej powodują niebezpieczne zarysowanie się domów, został wysłany z ramienia ministerstwa przemysłu i handlu inżynier Paulus, który wraz z inżynierem miejskim po dokładnym zbadaniu sprawy orzekł, że domu znajdujące się na terenie kopalni „Reden” wskutek wstrząsów stale się rysują i grożą ewentualnie katastrofą. W związku z tem władze prawdopodobnie będą musiały zająć się tą sprawą.

Nowy Sącz. (Zasadzenie niesumiennego urzędnika.) Przed tutejszym sądem odpowiadał Tadeusz Szewczyk z Nowego Targu oskarżony o to, iż jako egzekutor urzędu skarbowego podatków i opłat skarbowych w Nowym Targu, przywłaszczył sobie kwotę 9000 zł. W czasie rozprawy Szewczyk przyznał się do sprzeniewierzenia sumy, tłumacząc swój krok nędzą. Trybunał, wzlądwszy pod uwagę okoliczności łagodzące oskarżonego, wydał wyrok, skazujący Szewczyka

za zbrodnie sprzeniewierzenia na jeden rok ciężkiego więzienia.

Wrocław. (Dramat rodzinny.) Mieszkańcy wioły Sędzin koło Nieszawy, wstrząśnięci zostali do głębi dramatem rodzinnym, jaki wydarzył się tam w ostatnich dniach. Gospodarz Graczyk, lat 50, nawiązał stosunki miłosne z pewną kobietą, wskutek czego dochodziło do ostrych sporów między nim a żoną. Widząc nieludzkie postępowanie ojca syn Władysław Graczyk, ujmował się często za matką, wreszcie podczas ostrej sprzeczki porwał za kłonicę i silnem uderzeniem w głowę, zabił ojca na miejscu. Ojcobójcę osadzono w więzieniu sądowym.

Inowrocław. (Samobójstwo praktykanta.) W Mogilnie popełnił samobójstwo 25-letni praktykant adwokacki Henryk Gajewski. W zamiarze pozbawienia się życia desperat rzucił się pod pociąg pospieszny i poniósł śmierć na miejscu. Powodu tragicznego kroku nie zdołano ustalić.

Grudziądz. (Pierwsza wioska Kościuszkowska.) W Rogoźnie Zamku na Pomorzu nastąpi utworzenie pierwszej wzorowej wioski sieroci, która dla Kościuszki ma być żywym pomnikiem. Po wieczne czasy stała setka sierot ma się tam wychowywać w imię Kościuszki. — Wioska Kościuszkowska fundowana jest na gruntach państwowych, którą Sejm ma w tych dniach przekazać na własność państwowej fundacji Wioski Kościuszkowskiej. Potrzebne pieniądze na pobudowanie i na urządzenie poszczególnych gospodarstw sierocych i na zaopatrzenie ich w żywy i martwy inwentarz, da państwo. — Organizowaniem i prowadzeniem tych gospodarstw zajmuje się Towarzystwo Wiosek Kościuszkowskich, które od lipca 1927 r. gospodaruje już w Rogoźnie Zamku w charakterze dzierżawcy.

Z dalszych stron.

Praga. (Polska szkoła stanie na Śląsku czeskim.) Według doniesień z Pragi, Polacy w gminie Koszarzyska postanowili wznieść tam własną szkołę kosztem pół miliona koron czeskich.

Wiedeń. (Statystyka ludności.) Według ogłoszonej statystyki przez magistrat miasta Wiednia liczba mieszkańców dnia 31 grudnia 1928 r. wynosiła 1.855.751, w czem 856.721 mężczyzn i 999.030 kobiet. Należy zauważyć, że w końcu roku 1927 liczba mieszkańców wynosiła 1.861.700, zaś przy końcu 1925 — 1.868.776. W ciągu ostatnich trzech lat liczba mieszkańców Wiednia zmniejszyła się o przeszło 13 tysięcy osób.

Los Angeles. (Pogromca lwów boi się żony.) W pewnym procesie rozwodowym, jaki się toczył niedawno w Los Angeles dowiedziano się o pewnych interesujących szczegółach z życia pary pogromców zwierząt. Pewnego dnia po jakiejś żywszej sprzeczce małżeńskiej, żona wzięła w rękę wielki bicz, co tak przeraziło pogromcę, że schronił się do klatki z dzikimi zwierzętami. Tu dopiero znalazł spokój i mógł z przerażenia ochłonać.

Nasz dostęp do morza.

Dyrekcja Związku Obrony Kresów Zachodnich w Poznaniu wydała wspólnie z Instytutem Bałtyckim pocztówkę, która wskazuje obrazowo na niezbędność posiadanego dostępu do morza dla rozwoju państwa polskiego. — Czem dla drzewa bujnego urodzajna gleba, tem dla Polski oparcie o Bałtyk. — Zamówienia pocztówki prosimy zwracać pod adresem: Dyrekcja Związku Obrony Kresów Zachodnich, Poznań, ul. Fredry 7.

Cena pocztówki w sprzedaży detalicznej wynosi 80 gr. Przy zakupie hurtownym następujące ulgi: od 20 do 10 sztuk 17½ gr za sztukę; od 100 do 500 sztuk po 15 gr za sztukę; od 500 do 1000 sztuk po 12½ gr za sztukę; od 1000 sztuk wzwyż po 10 groszy za sztukę.